

Vi gjengir her førstesideartikkelen fra «Friheten»s spesialutgave for Nord-Norge.

KRIGEN I NORD-NORGE

Da den røde armé rykket inn på norsk jord over Kirkenes, vakte det voldsom begeistring hos folket over hele landet. Og man regnet med at nå kommer invasjonen også vestfra og det er bare et tidsspørsmål når Norge er befridd fra de tyske okkupasjones tropper.

Særlig da tyskerne ga ordre til «den brente jords taktikk» trodde en at nå er tiden inne til handling så vel fra vest, som at bevæpning av folket i Norge ble en nødvendighet.

Kronprins Olav utløste stemningen, da han gjennom London-kringkasteren ga ordre til folk å organisere motstanden: Adlyd ikke tyskernes evakueringsordre. Stikk dere unna og saml dere i grupper. Velg en leder og redd det som er mulig. Angrip tyske patruljer som blir satt til å ødelegge norsk eiendom og anlegg. Sett alt inn på slukke branner. Er det ingen lovlige myndigheter til stede, så sørg for å opprettholde ro og orden. Hjelp dem som trenger det mest.

Folket har forsvarsvilje, de ønsker å gå til kamp mot de tyske horder, men våpen er en betingelse for kampens resultat.

Justisminister Terje Wold, som selv er

LAKEIENE

De kom.iske fagforbundsledere med «landsleder» Fossum i spissen holdt for en tid tilbake et fagrådsmøte hvor en del saker ble diskutert og hvor det framkom endel uttalelser og opplysninger som fortjener et større publikum. Bl. a. uttalte «landsleder» Fossum at det var vanskelig og til dels umulig å få inn kontingenten til Næringssambandet, slik at dette bare var en organisasjon på papiret. Det er forresten noe alle vet, men det er bra å få det bekreftet fra det hold. Videre kom Fossum med den interessante opplysning at Reichskommissariatet har sagt bestemt fra at man ikke hverken må omtale eller arbeide for noe Arbeidssamband. Arbeiderne vil ikke ha det, og Reichskommissariatet vil ikke ha noe unødig uro på arbeidsplassene!

Men kom så ikke å si at landsforræderne og klasseforræderne i Lands-

finnmarking, uttalte seg i samme retning etter sin reise i de krigsherjede strøk der oppå. *Våpen og ammunisjon.*

Men folket her nord er vant til skuffelser, og vi har alltid måttet ta saken i vår egen hand. Det har også ført til resultat i det fredelige liv. Vi er nødt å gå den samme vei i krigstider, og det skal vise seg, at det også skal bringe resultater.

En snarlig aktiv innsats må organiseres for å forhindre videre ødeleggelser, og for å hindre tyskerne transporten fra Nord-Norge.

Nå blåser også nazistene til aktiv partisankamp mot det norske folk, og denne må møtes med forsterket innsats fra folket selv.

Det blir tunge dager for befolkningen over hele landet før frihetens time slår, men man kommer ikke forbi de ofre som kampen vil kreve, skal man få friheten tilbake. Friheten må erobres gjennom kamp. Den veien er gammel, og hver nordmann vet dette.

Vi kjemper for en bedre verden, en friere og lettere tilværelse for de kommende slekter enn hva tilfellet har vært hittil. Vi kjemper for å vinne freden!

Og vi sier med Nordahl Grieg:

*Våre barn skal være frie, som vi selv
er frie menn,
Luften over Norge skal bli ren igjen.*

organisasjonen ikke har noe å stå i.

Her må «landsleder» Fossum fly fra det ene tyske kontoret til det andre og stå med lua i handa nedmed døra og motta ordre fra støvelknektene. Etterpå må de kom.iske lederne slåss med de norske naziministre, som vil at Finansdepartementet skal bestemme over priser, lønns- og arbeidsvilkår, etter mønster av ekte kapitalistisk diktatur.

Foraktet av alle, ikke minst av sine bestøvlede herrer, forlatt av Gud og mennesker, driver de sitt håpløse puslespill, inntil den dag da leiken er slutt og alvoret og oppgjøret står for døren. «Landsleder» Fossum er allerede ferdig. De andre står for tur.

Men de fagorganiserte arbeidere øker og forsterker innsatsen i den illegale faglige bevegelse. De bryr seg ikke om hverken trusler eller lokketoner fra tyskerne eller deres lakeier lenger.

FOLKESTREIK

Folkestreik er det våpen Hjemmefronten nå forbereder her i Norge og som det når som helst kan bli aktuelt å sette i verk. Det er tidligere kjent fra Danmark hvor det med hell har vært anvendt ved et par anledninger. Forholdene i Danmark og Norge er imidlertid ikke helt like. En gjør derfor rettest i å bedømme folkestreikvåpenets hensiktsmessighet og anvendelse ut fra spesifikt norske forhold. Det som spesielt interesserer oss nordmenn er da:

1. Hvem skal gi ordren om folkestreik?
2. Hvilke grupper rammes av parolen og hvem skal unntas?
3. Hvorfor skal den iverksettes, og når?
4. Hvordan skal man forholde seg?

Vi har enkelte holdepunkter i saken, idet hjemmefrontens fri presse allerede i fjor høst sendte ut en redegjørelse, og hvor følgende fire punkter ble understreket:

1. Folkestreik vil bli proklamert av Hjemmefrontens ledelse.
2. Ordren sendes gjennom den fri presse og London radio.
3. Ingen må la seg rive med i aksjoner som ikke er satt i verk av Hjemmefrontens ledelse.
4. Forbered deg om mulig på den situasjon som oppstår når alle tilførsler stanser. Også vann, gass og elektrisitet kan bli avstengt i en kritisk situasjon.

Her er altså spørsmålet om hvem som skal gi ordren besvart. Spørsmål 2 kan besvares med at *alle* skal delta i folkestreiken. Unntatt er bare enkelte små og spesielle grupper som f. eks. sykehuspersonalet og brannvesenet. Disse grupper vil bli særskilt nevnt. *Alle andre* enn de som er spesielt unntatt, plikter å streike.

Det vil få de alvorligste følger for de som ikke følger parolen. Når det gjelder spørsmål 3, er det innlysende at bare en

alvorlig og kritisk situasjon for land og folk kan utløse en folkestreik. Det har vært nevnt at massehenrettelser av gode nordmenn og ødeleggelsen av Nord-Norge er hendelser som gjør en folkestreik aktuell. Dette kan suppleres med andre ting, f. eks. tysk sammenbrudd med derav følgende konsekvenser, uroligheter og berserkerang av tyskere og nazister som følge av krigens opphør, invasjon i Norge osv. Hvilke av alle disse hendelser, eller eventuelt andre, det er som skal foranledige folkestreiken blir det Hjemmefrontens ledelse som avgjør, likedan når og hvor lenge streiken skal vare. Spørsmål 4 kan deles i to øvsnitt. Hvordan skal man forholde seg under streiken, og hvordan skal man innrette seg på forhånd?

Under folkestreiken skal alt arbeid nedlegges, butikker og kontorer stenges, transportmidler stoppes, all virksomhet opphører. For øvrig må også her Hjemmefrontens paroler følges.

Man gjør best i å holde seg innendørs for å unngå provokasjoner fra nazistenes side. Hvordan man skal forholde seg på forhånd og hvilke forholdsregler som kan iverksettes, skal vi komme tilbake til. Men først må det slås fast at folkestreikvåpenet ikke er noe leketøy for uansvarlige elementer, det kan heller ikke anvendes i tide og utide. Det er en alvorlig affære, og en svikt vil få de alvorligste konsekvenser. Derfor er det om å gjøre at folkestreiken når den først settes i verk gjøres hundre prosent effektiv. En fiasko på grunn av dårlig forberedelse, uduelig og vakkende ledelse, eller svikt i rekkene må ikke forekomme. En hundre prosents deltagelse vil sikre seieren og samtidig lamme de nazistiske motforholds- og gjengjeldelses-tiltak.

Fortsettes s. 4.

Følg oppfordringen! Skriv opp og ta vare på alle fakta om krigsforbrytere, angivere og landsforrædere. La intet bevis gå til spille.

«Friheten» gjengir her en artikkel i forkortet oversettelse hentet fra det svenske

KRIGSFORBRYTERPROBLEMETS KJERNE

I spørsmålet om krigsforbryternes behandling kommer man mer og mer bort fra diskusjonsstadiet i land etter land. Dermed er ikke sagt at diskusjonen avtar. Den blir tvert imot mer intens for hver dag. Krigsforbryterproblemet er noe helt annet og meget mer enn hva det ved første øyekast ser ut til å være. Jo heftigere dette problemet pokker på sin praktiske løsning, desto mer tvinges de interesser fram i dagen som under et tidligere stadium kunne dekke seg bak en smidig retorikk.

Hittil har utvilksomt det alminneligste vært at krigsforbryterproblemet i muntlige debatter, i avisartikler og i bøker er blitt framstilt som et spørsmål av mer eller mindre juridisk beskaffenhet. Vi er på det rene med at mange i den beste hensikt — av omsorg for rettssikkerheten osv. — gjør seg til tolk for den oppfatning at ingen bør straffes uten støtte i loven om de forbrytelser som dekker de begåtte ugjerninger. Kravet om at denne og andre strafferettslige regler skal tillempe også på krigsforbryterne — vi skal straks definere dette begrep — springer imidlertid ut fra et utpreget reaksjonært krav, og har ingen ting med humanitet å gjøre. Hensikten er helt enkelt å tilintetgjøre alle forsøk på effektivt å rense opp i de fascistiske reder.

Det høres så kultivert ut dette at et rettslig grunnlag i juridisk mening skal finnes før en person skal kunne behandles som krigsforbryter. Talsmennene for denne oppfatning vil gjerne — og det lykkes ofte — framstå som de som står vakt om rettsprinsippene. At uten disse prinsipper vil ingen rettssikkerhet for individet bli mulig i den vilje til oppgjør som ventes. Denne juridiske oppfatning leder imidlertid til et for en demokratisk rettsbevissthet avskyelig, og til et for en demokratisk framtid farlig resultat.

1. Anta at en SS-mann av sitt befal får ordre om å brenne så og så mange mennesker i noen av tyskernes dødsfabrikker. SS-mannen utfører — kanskje med vellyst — ordren. Kan han i overensstemmelse med den juridiske oppfatning betraktes som krigsforbryter? — Ja, svarer sannsynligvis den som ikke har tenkt nærmere over saken. — Han er jo gjerningsmannen. Han har gjort seg

tidsskrift «Vår tid». Artikkelen er skrevet av en svensk jurist.

skyldig i flere mord. Nå er imidlertid ikke saken fullt så enkel. Angjeldende SS-mann befant seg nemlig i en såkalt nødssituasjon. Om han ikke hadde adlydt sitt befal, ville de alvorligste konsekvenser ha rammet ham. I visse SS-avdelinger ville han bli skutt for oppsetsighet. En handling utført i en nødsituasjon er straffefri. Angjeldende SS-mann kan altså i overensstemmelse med den juridiske oppfatning ikke betraktes som krigsforbryter. En person som i flere år praktiserer masse-mord på forsvarsløse sivilpersoner, skulle således kunne unngå straff ved å skylde på sine overordnede. En metode som man kan anta kommer til å bli meget anvendt.

Denne konsekvens av den juridiske oppfatningen er til den grad støtende at selv høyborgerlige engelske aviser har måttet ta avstand fra den. De hevder at medlemmer av SS og lignende avdelinger ikke kan unngå sitt ansvar ved å henvise til subordinasjonsforholdet, dvs. disiplinærforholdet mellom overordnet og underordnet. Allerede på dette punkt gir ikke rettsvitenskapen oss noen veiledning, såframt vi ikke vil at majoriteten av dem skal gå fri, som i de demokratiske folkemassers øyne er krigsforbrytere.

2. Anta at en gestapooftiser beordrer tortur eller avlivning av patrioter. Ved den rettergang som reises mot ham viser det seg at gestapooftiseren har utpregede symptomer for abnormt sjelsliv. Etter den juridiske oppfatningen skulle han bli straffefri eller bare få en mild straff. Vil man ha det slik?

Den svenske juristen trekker fram flere eksempler hvor han nevner de største forbrytere, som statsoverhoder, diplomater osv. som nyter såkalt immunitet, dvs. at de etter vedtatte rettsregler ikke kan stilles til ansvar for fremmede domstoler. Vi vil av plasshensyn sløye en del av dem, men gjengi hans sitat av Fritz Bauers bok, Krigsforbrytarna inför domstol: «Skal man frikjenne alle dem som har handlet etter ordre? Godtar man tesen om at ordre helt enkelt frir en fra straff, skulle det ikke finnes noen krigsforbrytere. Enhver som blir anklaget skulle kunne påberope seg ordre fra høyere instans, og man skulle av den grunn ikke kunne trekke dem for retten.

I krig eksisterer ingen «bokføring» hvor ordrene registreres. Skriftlige ordrer går tapt og de fleste ordre er muntlige. Mannskapene henviser til korporalen, denne til sin løytnant, løytnanten til sin kaptein, denne til sin oberst, obersten til sin general og til slutt havner vi hos «lederen», som kanskje påstår seg å være «immun» og «eksterritorial».

Om dommerne i de forskjellige land skulle følge straffesatsene i sine respektive lovbøker når de utmåler straffen for krigsforbryterne, må de komme i de alvorligste konflikter med folkenes rettsbevissthet. En gestapo som mishandler og torturerer en fangen patriot for å få presset ut en opplysning av denne, og dermed overvurderer offerets fysiske motstandskraft, skulle bare kunne straffes for mishandling med døden til følge. — En annen som hensynsløst har stuet sammen en skipslast tvangsdeporterte med den følge at en del av dem avgår ved døden under reisen, skulle bare kunne straffes for «voldende en annens død». Opplysningsvis kan bemerkes at denne forbrytelse etter svensk straffelov aldri kan føre til mer enn to års straffarbeid. To års straffarbeid kan bare gis hvis handlingen har vært særlig grov.

Det finnes enda mve å anføre mot dem som tror at krigsforbrytelsene stort sett kan behandles og dømmes som vanlige forbrytelser. Sammenfattet kan imidlertid følgende sies:

De forbrytelser det her dreier seg om er av slik art både hva angår omfang og innhold og de utgjør et slikt kompleks av ugjerninger at vi står uten veiledning fra de rettslærde ved bedømmelsen av slike forbrytelser. Hvem påtar seg f. eks. å skille ut hvem som er anstiftere, hvem som er delaktige og hvem som har utført selve handlingen? Disse forbrytelser kan overhodet ikke bedømmes ut fra samme grunner som man dømmer ulovlige spritsmuglere, fosterfordrivelsler eller et eller annet mord for vinning eller sjalusi skyld.

Det finnes bare én vei som fører fram til løsning av krigsforbryterproblemet. Det er den å la folkets rettsbevissthet avgjøre hvem som er krigsforbryter, og hvilken straff han skal ha. Folkets rettsbevissthet er et uklart og skiftende begrep, vil man innvende. — Til denne i og for seg riktige bemerkning kan man si følgende: I hele den nåværende spørsmålsstilling om krigsforbryterne ligger

at elementer som radikalt har forbrutt seg mot sitt eget eller andre folk, ansees å burde stilles til ansvar for sine handlinger. Hvis juridiske begrep og regler tvinges til anvendelse på denne ekstraordinære situasjon, krenkes de mishandlede folks rettsbevissthet på det groveste. Hvis folkets rettsbevissthet tillates å få råde, nåvel, da skyves juristeriet til side. Det er et vurderingsspørsmål og et politisk spørsmål hvilket alternativ man foretrekker. Det må ansees som betydningsfullt og avgjørende at demokratiske krefter dømmer, og at dette maktpåliggende verv ikke overlates til kvartfascister eller kyniske byråkrater.

— Men skulle ikke dette tilsvare de nazistiske innretninger, som ikke altfor treffende har fått navnet «folkedomstoler», og hvor dommerne — de pålideligste nazister — ikke behøver å holde seg til loven eller til noen rettspraksis, men dømmer i «folkefelleskapets» ånd?

Bare den som ikke har valgt side i kampen eller ikke har rent mel i posen, kan for alvor komme med slike innvendinger. Intet fornuftig menneske som virkelig vil forsvare og utbygge demokratiet kan føle seg indignert eller ha moralske betenkeligheter over at rettferdighetens sverd får samme treffsikkerhet og skarphet som røvernes, over at humanitetens og frihetens kanoner får samme ildkraft som fascismens.

Men bortsett fra forskjellen på hva de to leire har å by menneskeheten, er det en vesentlig ulikhet i framgangsmåten mot deres respektive beseirede.

Flertallet av de gjerninger som i alminnelighet blir karakterisert som krigsforbrytelser, har hverken med rett eller urett å gjøre, selv fra fascistenes egen synsvinkel. Ikke engang det enfoldigste medlem av Hitler-Jugend tror at jøder, polakker og sovjetborgere osv., masseavlives fordi de skulle ha gjort noe urett. Han er fullt på det rene med at dette skjer fordi det ansees å være formålstjenlig.

Hvis man nødvendigvis vil anvende juridisk terminologi, så skulle man i dette tilfelle kunne bruke et uttrykk som *forvaltningsmessig drap*. Dvs. et drap som foretas fordi det er formålstjenlig og ikke på noe vis utgjør straff for begåtte handlinger. I hvilken uhyggelig utstrekning har ikke dette forekommet i den hensikt å få de overlevende mer gjørlige, forat maskineriet kunne gå mer

knirkefritt. Det samme er metoden med å ta gidsler og med å henrette gidsler. At det her hverken kommer an på rett eller urett er jo åpenbart. I de fleste tilfelle kan den henrettede bevislig ikke ha begått den handling han er henrettet for, ikke minst av den grunn at han var fengslet da handlingen ble foretatt. Å straffe mennesker for det de bevislig ikke har gjort, det er like lite anvendt av demokratiene, som å henrette spedbarn eller nekte dem retten til læge og medisin.

Etter denne analyse har vi altså kommet fram til noen ikke helt betydningsløse slutninger. De to viktigste av disse kan vi sammenfatte slik:

1. De dommere som skal dømme krigsforbryterne, må ikke være bundet av straffeloven. Dette for så vidt som man overhodet har til hensikt å komme i harmoni med folkenes rettsbevissthet. Eller

Folkestreik forts. fra s. 1.

Det er helt klart at det blir arbeiderne som kommer til å ta støyten under en folkestreik. Det er deres aktive medvirken som vil avgjøre om folkestreiken skal bli et knusende slag for okkupanter og nazister. Dette gjør at de fagorganiserte arbeidere, som fra før er vant til å organisere streiker, nå må gå i gang med forberedelsene uten nølen. Sammen med bedriftsledelsen kan det sørges for forsyninger av forskjellig slags en viss tid, sikkerhetsforanstaltninger og dekningsplasser for de mest utsatte må det sørges for på forhånd.

Spørsmålet om folkestreiken må i hele sin bredde tas opp til diskusjon på enhver arbeidsplass, enten det er bedrifter, kontorer eller butikker. Alle forholdsregler som kan forberede aksjonen og sikre seieren må drøftes og planlegges, slik at man kan si til Hjemmefrontens ledelse: *De fagorganiserte arbeidere er beredt.*

Gangsterføreren Joseph Terboven har av og til tilsvinet de norske arbeidere med sin ros og anerkjennelse. Ros og anerkjennelse i en slik banditts munn må nemlig føles som en sviende skam for de som er gjenstand for den. De fagorganiserte arbeidere må vaske vekk denne skamplet i handling. De fagorganiserte arbeidere må gjennom folkestreiken gi Terboven et svar som ikke kan misforstås.

Gå i gang med arbeidet!

krigsforbryter er den som i samband med krig eller okkupasjon har forbrutt seg mot de demokratiske folkemassers rettsbevissthet.

Denne begrepsvurdering er den eneste holdbare.

2. Av hensyn til den store bevegelsesfrihet disse dommere får, er det nødvendig at det blir de brede massers representanter som dommer. De gamle embetsdommere antas da å høre til de minst skikkede.

Over hele verden er sterke krefter i bevegelse for å bevare krigsforbryterne fra folkets vrede. Regjeringene i noen av de befridde land er allerede kommet i den skarpe motsetning til folket bl. a. når det gjelder dette spørsmåls løsning. Krigsforbryterproblemet er helt enkelt en del av spørsmålet om hvilke krefter som skal vinne krigen og freden. Spørsmålet er om hvor konsekvent fascismen skal likvideres. Skal denne krigen mellom fascismen og demokratiet, som har kostet så uhyggelige ofre, slutte bare med et militært nederlag og ikke med en likvidering av de fascistiske elementer?

En krig har sannsynligvis aldri blitt forberedt i så god tid og så målbevisst som den tredje verdenskrig, som nå er under forberedelse av de reaksjonære klikker i alle fascistiske land. Disse vil spare krigsforbryterne i denne hensikt.

Derfor skal også krigsforbryterproblemet politiske karakter og taskenspillet i den diskusjon som hittil er ført, avsløres. Å komme til en tilfredsstillende løsning av krigsforbryterproblemet, *en løsning i overensstemmelse med folkenes rettsbevissthet*, er en betingelse for fred på jorden.

«FRIHETEN» I NORD-NORGE

Transportvanskene er stadig blitt større slik at vi ikke lenger maktet å få avisen tilfredsstillende fram til alle deler av landet. Fra februar av har vi derfor fått opprettet eget trykkeri for «Friheten» i Nord-Norge. Avisen kommer der ut i samme format og omtrent samme utstyr som her sørpå, og redigeres i samme ånd som avisa vår her.

Vi har mottatt første nr. nordfra som vitner om at Nord-Norge-redaksjonen er i stand til å skape en avis som sikkert våre landsmenn der nord vil vite å sette pris på.

FRI FAGBEVEGELSE

har i et tillegg nr. 11 sendt ut instruksjoner som gjelder arbeiderne i forbindelse med den arbeidsledighet som allerede nå begynner å gjøre seg gjeldende enkelte steder, og som truer med å få en ganske omfattende karakter.

Vi må gå ut fra at det er Den Fri Arbeidernes Faglige Landsorganisasjon som har ansvaret for utsendelsen av disse instruksjoner. Det må med en gang sies fra at dette opus med et mildt uttrykk er lite smigrende for Den Fri Arbeidernes Faglige Landsorganisasjon og Fri Fagbevegelse. Det former seg faktisk som en forsiktig bønn og henstilling til bedriftsledere og arbeidsgivere om å vise forståelse overfor de arbeidere som måtte komme i vanskeligheter ved bedriftsinnskrenkninger. Istedenfor å reise det som et selvfølgelig og bestemt krav fra de fagorganiserte.

Det er omfattende innskrenkninger som står på trappene og som enkelte steder er kommet til utførelse. Bare innenfor jernindustrien er det 131 bedrifter som blir rammet av planene om hel eller delvis innskrenkning. Tar man da også de andre industrier som blir rammet av de samme planer, som bergverksindustrien, sementfabrikkene, tekstil- og konfeksjonsindustrien, bygningsindustrien m. fl., så forstår man at det dreier seg om atskillige tusen arbeidere.

I betraktning av at det nettopp er bedriftene innenfor disse industrigrener som har tjent mest på tyskerne og deres bestillinger, må det være et uavkortet og bestemt krav fra de fagorganiserte til bedriftslederne og arbeidsgiverne om at de millioner som er tjent under krigen, blir anvendt til å understøtte de arbeidere som blir rammet av arbeidsløshet p. g. a. disse innskrenkninger.

Vi kjenner til at det er enkelte store bedrifter i Østfold hvor arbeiderne allerede har fått beskjed om 50% innskrenkninger. Arbeiderne har her fra bedriftsledelsen fått beskjed om at de selv kan avgjøre om de vil dele arbeidet eller la

de sist inntatte gå. Dette er en fint uttenkt metode til å la arbeiderne selv ta det fulle ansvar for den ordning som må treffes. Det bortleder også arbeidernes oppmerksomhet fra det som i denne situasjon må være kjernen i deres krav. At dette er tilfelle for atskillige bedrifters vedkommende, kan vi gå ut fra som sikkert.

Her er det nødvendig å si klart og tydelig fra at ingen må sendes ut i arbeidsledighet, og at der hvor arbeidet eventuelt må deles, må ingen lønnsinnskrenkninger skje. De lønninger som arbeiderne nå har til å leve av for en hel arbeidsuke, er i knappeste laget og for enkelte industriers vedkommende, helt utilstrekkelige. Ytterligere lønnsreduksjoner kan ikke tåles.

Den Fri Arbeidernes Faglige Landsorganisasjons ledelse og Heimefrontledelsen må her gi klare, bestemte og forpliktende instruksjoner til bedriftsledelsene og arbeidsgiverne.

Heimefrontledelsen har over London radio sendt ut en appell til norske hjemmestyrker og sivilbefolkningen om at de må innstille seg på en skjerpet kamp. Dette er en riktig og nødvendig appell, slik som situasjonen nå har utviklet seg i landets frigjøringskamp. Men skal denne appell bli fulgt og virkelig bli effektiv, må der sendes ut klare, bestemte og forpliktende instruksjoner også når det gjelder den truende og delvis inntrådte arbeidsløshet; et forhold som er så viktig for landets frigjøringskamp og kampmoralen.

HJEMMEFRONTLEDELSEN

har over London radio sendt ut en appell til norske hjemmestyrker og sivilbefolkningen. Det heter her at vi er kommet inn i en ny og skjerpet fase av krigen. Tyskernes gjenopptagelse av deporteringen, gisselsystemet og henrettelsene av gode nordmenn, kan bare besvares med *skjerpet kamp*. Hvis fienden fortsetter med sine overgrep, vil vi ta i bruk nye